

# Het gezag van de Bijbel

## Inleiding

We willen met elkaar gaan nadenken over het gezag of de autoriteit die wij aan de Bijbel toekennen. Zo maar een openingszin. Ik vermoed dat u daar dan ook mee zult instemmen. En toch heb ik juist in deze openingszin de kern van het probleem geformuleerd, datgene waar ten diepste de wegen uiteengaan.

Ik herhaal: We willen met elkaar gaan nadenken over het gezag of de autoriteit die *wij* aan de Bijbel toekennen.

Het probleem ligt in het tweede deel van de zin: 'die wij aan de Bijbel toekennen'. Wie bepaalt of de Bijbel gezag heeft en welk gezag en in welke mate? Doen wij dat?

Een politieagent heeft van zichzelf geen autoriteit, het is hem verleend door een hogere macht/autoriteit. Wordt u staande gehouden door een agent, dan is dat op grond van de autoriteit die hem is verleend. Zonder die bevoegdheid kan de man of vrouw u niets opleggen of voorschrijven.

### **De Bijbel heeft ook autoriteit, bevoegdheid of gezag.**

Als het om de Bijbel gaat, leven we in een sceptische tijdperk. Er zijn altijd mensen geweest die de authenticiteit en het gezag van Gods Woord in twijfel trokken.

Maar in de kerk zelf was lange tijd geen plaats voor twijfelaars of sceptici.

De **anti-authoriteitstrend**, die we vandaag in onze wereld zien en vaak ook onder belijdende gelovigen, begon in de achttiende eeuw en met de verlichting na de reformatie - er werd ingezet op de menselijke rede - en sceptici en critici namen Gods Woord onder vuur. Het heeft ertoe geleid dat binnen de theologie van vandaag de Bijbel niet meer als onfeilbaar of gezaghebbend wordt gezien.

Je zou kunnen stellen dat dat een aanval van buitenaf was.

Ongelovigen begonnen de Bijbel te bevragen en in twijfel te trekken.

**De tragedie echter is dat velen binnen de kerk geen weerwoord hadden** en geen verdediging konden geven waarom het nodig is om een onfeilbare, gezaghebbende Schrift te hebben en waarom de Bijbel dat gezag heeft.

De Bijbel is echter geen boek vol ideeën, meningen en principes die op onze overwegingen wacht en onze goed- dan wel afkeuring nodig hebben.

**Het gaat om wat de Schrift zegt, niet om wat wij ervan vinden.**

'Zo zegt de Heere' is een uitdrukking die we 415 keer in het O.T. tegenkomen. Toen de Tabernakel in de woestijn werd gebouwd, was het de autoriteit van God die

stelde hoe lang, breed en hoog de Tabernakel zijn moest. Waar het reukofferaltaar of het wasvat neergezet moest worden, God bepaalde dat, niet Mozes of Aäron. Waarom moet het Pascha in zijn geheel geroosterd worden? Omdat God dat bevolen had.

Zoals de voorschriften in het O.T. duidelijk waren voor Gods volk, precies zo zullen de regels van het N.T. toegepast moeten worden voor de gemeente. Jezus zelf droeg de apostelen op alle dingen te onderwijzen *'alles wat Ik u geboden heb'* (Mattheus 28:19).

De kerk, beter de gelovigen, hebben altijd het gezag van de Bijbel onderschreven en die stond niet ter discussie. Hoe men daar dikwijls mee om is gegaan, is een heel andere vraag.

### **De vraag voor nu is:**

Welk gezag heeft de Bijbel en door wie is dit gezag verleend?

De openingszin, en ik herhaal nog maar eens, zegt:

*'We willen met elkaar gaan nadenken over het gezag, of de autoriteit, die wij aan de Bijbel toekennen'.*

Is dat zo? Hangt de autoriteit van Gods Woord af van onze waardering daarvan?

Om bij het voorbeeld van de agent te blijven: hij betrapt een dief en sommeert deze stil te staan, zodat de dief gearresteerd kan worden. De dief luistert niet en neemt de benen. Dat zegt dus niets van het gezag van de agent, maar van de houding van de dief.

De vraag is: ben ik bereid de autoriteit te erkennen? Welke is mijn houding?

Wanneer we nadenken over het gezag of de autoriteit van de Bijbel, dan zitten die beide aspecten daaraan.

- a) Allereerst de vraag: Heeft de Bijbel autoriteit?
- b) Zo ja, wat is onze houding ten opzichte van die autoriteit?

Het lijkt me logisch om ook in die volgorde nu te vervolgen, dus allereerst die vraag:

## **I) Heeft de Bijbel autoriteit?**

Wanneer je hierover begint na te denken, dan kunnen al snel andere vragen opdoemen:

De Bijbel is een verzameling van boeken, ze is geschreven door ongeveer 45 auteurs over een periode van 1600 jaar, misschien wel 2000 jaar, of zelfs nog langer.

Kun je zo'n oud boek autoriteit geven? Geldt die autoriteit voor het geheel van het werk of om specifieke delen daarvan?

Dat brengt ons dan direct bij een volgend probleem: wie bepaalt en op basis waarvan welke delen autoriteit dragen en welke niet?

Of een andere vraag luidt: is er gradatie in autoriteit?

Ik bedoel maar aan te geven, dat je de vraagstelling naar de autoriteit heel ingewikkeld kunt maken. En het kan veel ingewikkelder dan ik het hier nu schets.

Wanneer jullie goed meeluisteren, dan herkennen jullie eigenlijk weer hetzelfde probleem, zoals we bij de agent, die de dief staande wilde houden, zagen.

Ben ik bereid de autoriteit te erkennen, of kies ik mijn eigen weg, met alle risico's die daarbij horen?

We gaan aan de slag.

Definitie van de Nederlandse geloofsbelijdenis:

#### **Origineel**

*“Al deze boeken alleen ontvangen wij voor heilig en kanoniek, om ons geloof daarnaar te reguleren, daarop te gronden en daarmee te bevestigen. En wij geloven zonder enige twijfeling al wat daarin begrepen is; en dat niet zozeer, omdat ze de Kerk aanneemt en voor zodanige houdt; maar inzonderheid, omdat ons de Heilige Geest getuigenis geeft in onze harten, dat zij van God zijn; en dewijl zij ook het bewijs daarvan bij zichzelf hebben; gemerkt de blinden zelf tasten kunnen, dat de dingen, die daarin voorzegd zijn, geschieden”.*

#### **In gewone taal**

*“Alleen de canonieke Bijbelboeken ontvangen wij als het Woord van God. Deze boeken zijn de gids, het fundament en de verankering voor ons geloof. Zonder enige twijfel geloven we alles wat in deze Bijbelboeken staat. Niet alleen omdat dit de opvatting is van de kerk, maar vooral omdat de Heilige Geest in ons hart getuigt dat ze van God zijn. Deze boeken bewijzen dit zelf ook, omdat iedereen kan zien dat de dingen die erin voorzegd zijn, uitkomen”.*

Hiermee lijkt ons zoeken resultaat te hebben, zelfs afgerond te zijn, we lezen immers duidelijk de woorden:

*“Zonder enige twijfel geloven we alles wat in deze Bijbelboeken staat.”*

Op deze manier werd er in ons land van oudsher en van officiële zijde tegen de Bijbel aan gekeken en daarnaar richten de kerken hun geloof en beleving. Het feit

dat ik over **kerken** spreek, meervoud, geeft al aan dat het toch weer niet zo eenvoudig is. Veel van die kerken kennen nogal duidelijke verschillen. Het mag duidelijk zijn dat een baptist anders tegen de doop aankijkt dan een broeder uit een Reformatorische kerk, terwijl ze beiden de bovengenoemde geloofsbelijdenis zullen onderschrijven.

**Er doemt een andere vraagstelling op**, namelijk die van **Bijbelgetrouwheid**. Er zijn gemeenten die zich graag als Bijbelgetrouw willen manifesteren, dat betekent dat er blijkbaar ook gemeenten zijn die niet zo Bijbelgetrouw zijn, dat wordt lastig.

**Definitie bijbelgetrouw:**

*“Bijbelgetrouwheid is het beginsel waar men tegenover iedere relativisering onder alle omstandigheden trouw aan het absolute gezag van de Bijbel wil vasthouden”.*

Trouw staat tegenover ontrouw, zoals goed tegenover slecht, of licht tegenover duisternis.

Theologisch gezien wordt het verschil van inzicht en de daarmee gepaard gaande uitleg dikwijls als volgt weergegeven:

En hier vallen beslissende keuzes, een tussenweg is er niet.

**Wanneer de Bijbel het Woord van God is, door de Heilige Geest geïnspireerd, dan is God zelf haar autoriteit.**

**Wanneer de Bijbel neerslag is van de godsdienstige ervaring van mensen en aan de menselijke geest ontsproten is, dan hangt haar autoriteit aan mensen.**

Het probleem hangt dus aan het antwoord op de vraag: waar komt de Bijbel vandaan? Geïnspireerd door de Heere God en Zijn Geest, of is ze weerslag van ervaringen van mensen met God?

(Een achterliggende opmerking naar gezag en autoriteit is ook deze: Waar geen gezag is, verliest het leven en de samenleving haar structuur. Dat geldt voor de intermenselijke verhoudingen, voor de sociale verbanden, maar zeker ook voor het geloof en leven van de gemeente van Christus.)

- We gaan nu onderzoeken of we in de Bijbel zelf kunnen vinden waaraan de Bijbel haar gezag ontleent. Dat lijkt me voorwaardelijk wanneer wij aan de Bijbel zelf het hoogste gezag willen toekennen. Dat lijkt vreemd, maar met de agent is dat net zo, we kunnen hem vragen naar zijn bevoegdheid, zijn ID etc. Hij moet zijn bevoegdheid kunnen aantonen.

- Daarna, als tweede punt, willen we kijken hoe de mensen die we in de Bijbel tegenkomen met de Bijbel omgingen. Dat is dus het tweede punt van overdenking. Wat is onze houding ten opzichte van die autoriteit?

We stellen dus dat het gezag van de Bijbel afhangt van de bron waaraan het gezag wordt ontleend. Wat is haar inspiratie? Daarmee krijgen we vanzelf antwoord op de vraag: Is de Bijbel geïnspireerd door de Heere God en Zijn Geest, of is ze weerslag van ervaringen van mensen met God?

## **Noodzaak voor een vast ijkpunt**

We kennen allemaal het gezelschapsvermaak: zittend in een kring, krijgt een eerste persoon een briefje met daarop een tekst. Hij leest die en fluistert die in het oor van de persoon naast hem. Zo fluisteren we het zinnetje door en duidelijk is dat wanneer de laatste persoon de zin hardop zegt er soms maar weinig van de originele tekst over is gebleven. Er is dus noodzaak tot een vast ijkpunt, een geschreven tekst.

### **De Verborgene God**

God de Vader is in principe voor ons onbereikbaar.

Jesaja 45:15 zegt het helder:

*“Voorwaar, U bent een God Die Zich verborgen houdt”*

of ook 1 Timotheüs 6:16

*“Hij Die als enige onsterfelijkheid bezit en een ontoegankelijk licht bewoont; Hem heeft geen mens gezien en niemand kan Hem ook zien. Hem zij eer en eeuwige kracht. Amen”*

### **Openbaring**

Toch wil God blijkbaar contact of gemeenschap met ons mensen, dat kan Hij alleen maar doen door Zichzelf bekend te maken. Wij kunnen niet tot Hem naderen, Hij nadert tot ons. Dat noemen we openbaring. God openbaart zich, we lezen dat bij voortduring in de Bijbel.

Jesaja 1:2

*“Luister, hemel, neem ter ore, aarde! Want de HEERE spreekt:”*

Johannes 17:3

*“En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God, en Jezus Christus, Die U gezonden hebt.”*

Van oudsher onderkent men een paar van die openbaringsbronnen:

a) De schepping

- Psalm 19:1

“De hemel vertelt Gods eer, het gewelf verkondigt het werk van Zijn handen”

- Romeinen 1:20

“Want de dingen van Hem die onzichtbaar zijn, worden sinds de schepping van de wereld uit Zijn werken gekend en doorzien, namelijk én Zijn eeuwige kracht én Zijn Goddelijkheid, zodat zij niet te verontschuldigen zijn.”

b) Ons geweten

- Romeinen 2:15

“Zij tonen dat het werk van de wet geschreven is in hun hart. Daar getuigt ook hun geweten van, en hun gedachten onderling beschuldigen of ook verontschuldigen elkaar.”

Verder onderscheiden we in de Bijbel zelf een aantal vormen van openbaring:

- 1) Theofanieën (verschijningen)
- 2) Dromen en visioenen (Jozef - Daniël)
- 3) Directe contacten (Mozes - Bileam)
- 4) Wonderen en tekenen (Elia en Elisa)
- 5) Profeten
- 6) Jezus Christus
- 7) De Bijbel

## **God spreekt door Zijn Woord**

Voor ons is deze laatste nu van belang. Gods spreken door het Woord, de Bijbel.

We verwezen zojuist naar dat gemeenschapsspelletje: die zin die we om de beurt in elkaars oor fluisteren, met de zekerheid dat veel van dit zinnetje bij het doorgeven verandert. Dat laat ons de noodzaak zien om een vastgelegde boodschap te hebben.

## **De boodschap moet op schrift staan.**

In Exodus 17:14 lezen we de opdracht van God aan Mozes:

“Toen zei de HEERE tegen Mozes: Schrijf dit ter gedachtenis in een boek en prent het Jozua in”

De Heere Jezus zelf sprak:

“Want, voorwaar, Ik zeg u: Totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet één jota of één tittel van de Wet voorbijgaan, totdat het alles geschied is”.

Dat was volledig in lijn met de situatie, God had het volk een boek gegeven, de Tenach (Thora, Nebiim, Chetubim = wet, profeten en geschriften).

Een vastgelegde tekst heeft duidelijk voordelen ten opzichte van de mondelinge overlevering:

- 1) Alle ontvangen boodschappen heb je bij de hand.
- 2) De boodschap komt los van de oorspronkelijke auteur. Opgeschreven komt ze in handen van anderen, die schrijven de tekst weer over, die wordt weer

gekopieerd en zo wordt de kring steeds groter, terwijl de geschreven tekst vastligt. Dat is bij mondelinge overlevering onmogelijk.

- 3) De lezers worden persoonlijk verantwoordelijk hoe zij zullen reageren op de geschreven en doorgegeven tekst (denk aan agent en dief). Die persoonlijke verantwoording wordt door Jezus zelf aangegeven in Lukas 16:29, wanneer Hij spreekt over de rijke man en de arme Lazarus.

*“Zij hebben Mozes en de profeten. Laten zij naar hen luisteren”.*

We zien dus autoriteit en gezag, maar ook de vraag hoe we daar persoonlijk mee omgaan.

### **Door Jezus Christus wordt ze begrepen**

Een geopend hart ervaart de dingen zoals Paulus geschreven heeft in 2Corinthe 3:15, 16, daar lezen we:

*“Ja, tot op heden ligt er, wanneer Mozes gelezen wordt, een bedekking op hun hart. Maar wanneer het zich tot de Heere bekeert, wordt de bedekking weggenomen”.*

Die bedekking blijft niet alleen over de Israëliet, maar ook over allen die niet willen buigen voor het Woord van God.

Johannes 12:37-41 geeft meer inzicht:

*“Maar hoewel Hij zoveel tekenen in hun bijzijn gedaan had, geloofden zij niet in Hem; opdat het woord van de profeet Jesaja vervuld werd dat hij gesproken heeft: Heere, wie heeft onze prediking geloofd en aan wie is de arm van de Heere geopenbaard? Daarom konden zij niet geloven, omdat Jesaja verder gezegd heeft: Hij heeft hun ogen verblind en hun hart verhard, opdat zij niet met de ogen zouden zien en met het hart inzien en zich bekeren en Ik hen zou genezen. Dit zei Jesaja toen hij Zijn heerlijkheid zag en over Hem sprak. En toch geloofden ook velen van de leiders in Hem, maar vanwege de Farizeeën beleden zij het niet, opdat zij niet uit de synagoge geworpen zouden worden”.*

Verder leren we luisterend naar de Bijbel nog iets van groot belang,

Johannes 5:46,47:

*“Want als u Mozes geloofde, zou u Mij geloven; want hij heeft over Mij geschreven. Maar als u zijn Schriften niet gelooft, hoe zult u Mijn woorden geloven?”*

Jezus stelt Zijn woorden op gelijke hoogte met de Schrift door Mozes gegeven.

Een andere tekst uit de mond van Jezus opgetekend vinden we in Johannes 14:23

*“Jezus antwoordde en zei tegen hem: Als iemand Mij liefheeft, zal hij Mijn woord in acht nemen; en Mijn Vader zal hem liefhebben, en Wij zullen naar hem toe komen en bij hem intrek nemen”.*

## **Twee naturenleer**

In Johannes 1:1,14; 20:28; Romeinen 9:5 en Hebreëen 2:14,17 vinden we schriftgedeelten die ons het bijzondere van de Heere Jezus laten zien: Hij is volkomen mens en volkomen God.

In zekere zin gaat dat ook voor iedere gelovige op, ook wij als gelovigen hebben twee naturen. We zitten nog in ons aards lichaam, dat is zondig, i.t.t. het lichaam van Jezus, maar we hebben ook deel aan de hemelse, de goddelijke natuur:

Titus 3:5:

*“Maar toen de goedertierenheid van God, onze Zaligmaker, en Zijn liefde tot de mensen verschenen is, maakte Hij ons zalig, niet op grond van de werken van rechtvaardigheid die wij gedaan hadden, maar vanwege Zijn barmhartigheid, door het bad van de wedergeboorte en de vernieuwing door de Heilige Geest”.*

2Petrus 1:4:

*“Daardoor heeft Hij ons de grootste en kostbare beloften geschonken, opdat u daardoor deel zou krijgen aan de Goddelijke natuur, nadat u het verderf, dat er door de begeerte in de wereld is, ontolucht bent”.*

### **Zo kun je ook spreken over de twee-naturen van Gods Woord.**

Dat wonder van die twee-naturen van Gods Woord vinden we uitgedrukt in 2Timotheüs 3:14-17:

*“Blijft u echter bij wat u geleerd hebt en waarvan u verzekerd bent, omdat u weet van wie u het geleerd hebt, en u van jongs af de heilige Schriften kent, die u wijs kunnen maken tot zaligheid, door het geloof dat in Christus Jezus is. Heel de Schrift is door God **ingegeven** en is nuttig om daarmee te onderwijzen, te weerleggen, te verbeteren en op te voeden in de rechtvaardigheid, opdat de mens die God toebehoort, volmaakt zou zijn, tot elk goed werk volkomen toegerust”.*

### **We zien hier de mens, maar die mens ontvangt van God de Schrift, daarmee komen twee verschillende naturen samen.**

Deze tekst (2Timotheüs 3:14-17) willen we wat meer onderzoeken:

We onderstrepen het woord **ingegeven**, in het Grieks staat daar het woord **θεοπνευστος** - **theopneustos**. Vaak vertaalt met door ingegeven, geïnspireerd, ingeblazen. Dat is niet helemaal fout, maar ook niet helemaal correct, feitelijk betekent het van God uitgeblazen. Het doet denken aan Johannes 20:22:

*“En nadat Hij dit gezegd had, blies Hij op hen en zei tegen hen: Ontvang de Heilige Geest”.*

Jezus blies op hen, in het Grieks staat daar **ἐμφυσάω** **emphu'sao**, inblazen, ontvangen de Heilige Geest **πνεῦμα** 'pneuma'.



Daarmee bedoelde Paulus in 2Timotheüs 3:14-17 dat het initiatief bij God lag. De schrijvers van de Bijbel werden gegrepen door de onweerstaanbare macht van God, van Zijn pneuma, Zijn Geest.

We spraken over de manieren waarop God Zich bekend maakt, ons geweten, de schepping. Juist bij de schepping zien we ditzelfde gebeuren, Psalm 33:6:

*“Door het Woord van de HEERE is de hemel gemaakt, door de Geest van Zijn mond heel hun legermacht”.*

Flavius Josephus, een bekende Joodse geschiedschrijver, geeft aan dat de ‘gewijde boeken’ geschreven zijn volgens de ‘pneustia’ die voortkomt uit God.

Ik wil daarmee aangeven dat de schrijvers niet geïnspireerd werden, zoals een kunstenaar of ook een schrijver vandaag geïnspireerd wordt, uiteindelijk doordat hij zijn eigen geest doorzocht, mooie dingen zag of mogelijk door hallucinerende producten. Dan is het iets van de mens.

Zo niet de Bijbelschrijver, het was Gods Geest, de van God uitgeblazen Geest die vaardig werd over de auteur, dus het is van God afkomstig.

We zien de analogie:

- Gods Geest werkte bij de Schepping.
- Gods Geest werkte bij vervulling met de Heilige Geest bij de discipelen.
- Gods Geest werkte zo ook bij het tot stand komen van de Schrift.

Over deze tekst 2Timotheüs 3:16 wil ik ook nog het volgende opmerken:

-‘*elk schriftwoord*’: in de context van de apostel gaat dit om de Tenach, het O.T.

-‘*elk schriftwoord*’: is van God ingegeven.

De schrijvers zelf waren feilbare, soms opstandige mensen. De dingen die zij opgeschreven of gezegd hebben, die later in de Schrift werden opgenomen, zijn echter niet van hen, maar God gebruikte dat. Daarbij bleef hun persoonlijke karakter, zoals gezegd, intact.

-Mozes schreef in zijn eigen stijl, Jesaja en Ezechiël idem, alle profeten, maar ook de evangelisten bleven wie ze waren, maar God blies hen in wat ze moesten schrijven.

-God verleende Zijn Woord op een volkomen soevereine manier. We lezen vaak woorden als:

Het Woord des Heeren kwam tot.....

Schrijf het gezicht op.....

-Soms werd de inspiratie dwingend gegeven of zonder dat de spreker zich dat bewust was:

-Mozes en Jeremia wilden zich liever onttrekken aan Gods opdracht.

-Bileam en Kajefas begrepen niet dat hun woorden profetieën van God waren.



# II) Hoe moeten we de theospneustos verstaan?

Feitelijk heb ik daar in het voorgaande al over gesproken, maar ik wil het wat verbreden. Er wordt beweerd:

- 1) De Bijbel is weliswaar een opmerkelijk boek, maar ontstaan zonder goddelijke inspiratie. Dan spreken we van **natuurlijke inspiratie**, wat feitelijk een ontkenning van Gods werk inhoudt.
- 2) De Bijbel is gedeeltelijk door God ingeblazen. Dan denkt men aan de **gedachten van de schrijver**, die werden door God gevuld, maar het waren zijn eigen woorden en formuleringen. Paulus had daar blijkbaar al mee van doen, hij schrijft in 1Corinthe 2:13

*“Van die dingen spreken wij ook, niet met woorden die de menselijke wijsheid ons leert, maar met woorden die de Heilige Geest ons leert, om geestelijke dingen met geestelijke dingen te vergelijken”.*

Of ook Handelingen 2:4-11

*“En zij werden allen vervuld met de Heilige Geest en begonnen te spreken in andere talen, zoals de Geest hun gaf uit te spreken”.*

- 3) Alleen **het morele en geestelijke is geïnspireerd**. Laten we denken aan wat in Romeinen 1:4 staat geschreven:  
*“Want alles wat eertijds geschreven is, is tot onze onderwijzing eerder geschreven, opdat wij in de weg van volharding en vertroosting door de Schriften de hoop zouden behouden”.* Wanneer je je niet houdt aan alles, verlies je de volharding, vertroosting en de hoop.
- 4) De Bijbel ‘bevat’ het woord van God. In Theologische kringen spreekt men van ontmythologisering: we moeten de Bijbel ontdoen van haar mythen. Rudolf Bultmann sprak van dat DASS en wat ‘Christum treibet’ (geleend van Luther). Echter wie bepaalt de keuze?

## **Woordelijke inspiratie**

Definitie:

*Bij het opstellen van de oorspronkelijke manuscripten heeft de Heilige Geest de schrijvers geleid, zelfs in hun keuze van uitdrukkingen, zonder hun persoonlijkheid uit te schakelen.*

Dit uitgangspunt kunnen we in heel de kerkgeschiedenis terugvinden. De weerslag daarvan zagen we ook in de Nederlandse geloofsbelijdenis.

Het betekent dat de inspiratie, 'God blies uit de schrijver ademde in', voor heel de Bijbel geldt en zonder beperking is. Het ging niet om gedachten maar de woorden. We luisteren naar verschillende Bijbelschrijvers, b.v. in het O.T.:

Mozes: Exodus 24:4, 7, 12

-Vervolgens schreef Mozes al de woorden van de HEERE op. Hij stond 's morgens vroeg op en bouwde onder aan de berg een altaar en richtte twaalf gedenkstenen op voor de twaalf stammen van Israël.

-Hij nam het boek van het verbond en las dit ten aanhoren van het volk voor. En zij zeiden: Alles wat de HEERE gesproken heeft, zullen wij doen en Hem gehoorzamen.

-De HEERE zei tegen Mozes: Klim naar boven, naar Mij toe, de berg op, en blijf daar. Dan zal Ik u de stenen tafelen geven, de wet en de geboden, die Ik opgeschreven heb om hun te onderwijzen.

Bileam: Numeri 22:38; 24:13

-Toen zei Bileam tegen Balak: Zie, ik ben nu naar u toe gekomen; zal ik nu echter ook maar iets kunnen spreken? Het woord dat God mij in de mond legt, zal ik spreken.

-Al zou Balak mij zijn huis vol zilver en goud geven, ik zal het bevel van de HEERE niet kunnen overtreden door uit eigen hart goed of kwaad te doen; wat de HEERE spreken zal, dat zal ik spreken.

Zo getuigen ook David, de Psalmdichter, Jeremia e.a.

In het N.T.

Jezus Christus: Mattheüs 24:35

-De hemel en de aarde zullen voorbijgaan, maar Mijn woorden zullen zeker niet voorbijgaan. (Opnieuw stelt Jezus Zijn woord op hetzelfde nivo als de Tenach)

Paulus: Handelingen 24:14; 26:22

-“Maar dit erken ik voor u: dat ik volgens die Weg die zij sekte noemen, op die manier de God van de vaderen dien, en dat ik alles geloof wat er in de Wet en in de Profeten geschreven staat”.

-en zeg ik niets anders dan wat de Profeten en Mozes gezegd hebben dat er gebeuren zou”

Johannes: Openbaring 19:9; 21:5; 22:6

-“En hij zei tegen mij: Schrijf: Zalig zijn zij die geroepen zijn tot het avondmaal van de bruiloft van het Lam. En hij zei tegen mij: Dit zijn de waarachtige woorden van God”.

-“En Hij Die op de troon zit, zei: Zie, Ik maak alle dingen nieuw. En Hij zei tegen mij: Schrijf, want deze woorden zijn waarachtig en betrouwbaar”.

-“En hij zei tegen mij: Deze woorden zijn betrouwbaar en waarachtig. En de Heere, de God van de heilige profeten, heeft Zijn engel gezonden om Zijn dienstknechten te laten zien wat met spoed moet gebeuren”.

Er zijn uiteraard mensen die moeite hebben met de woordelijke inspiratie. Laten we duidelijk zijn dat noch Jezus, noch Paulus noch één van de andere apostelen het

over 'gedachten' heeft gehad, waar de auteurs hun eigen woorden bij mochten kiezen. (Johannes 3:68).

Tot Jeremia sprak de Heere: Jeremia 1:7, 9

"want overal waarheen Ik u zenden zal, zult u gaan, en alles wat Ik u gebieden zal, zult u spreken.....Zie, Ik geef Mijn woorden in uw mond".

**Wanneer we niet zeker weten welke woorden van God zijn en welke niet en we dat zelf maar zouden moeten uitzoeken, dan hebben we echt een probleem.**

Wie zou ons daaruit kunnen helpen? Welke mens kan bepalen welke woorden wel of niet authentiek van God en Zijn gezag dragen?

Eigenlijk zou dat betekenen dat iedere keer wanneer we een gedeelte uit de Schrift lezen, de Heilige Geest ons zou moeten openbaren of dat stukje, of dat vers wel van God is ingegeven of niet. In plaats daarvan heeft de Heilige Geest ons eens en voor altijd de Schrift gegeven toen deze werd neergeschreven.

## **De Bijbel is Gods Woord**

\*De Pentateuch vertelt ons 420 keer dat ze Gods Woord is. We zien formuleringen als:

a) De Here zeide tot Mozes: schrijf dit....

b) Mozes legde al de woorden die de Heere hem geboden had...

Ezra 9:4: "Beefden voor het Woord van God"

Nehemia 8:9: "Deze dag is heilig voor de HEERE uw God. Rouw dan niet en huil niet. Heel het volk huilde namelijk toen ze de woorden van de wet hoorden".

In Psalm 119 lezen we 24 keer: "Woord" of "Woorden" van de Heer.

Profeten: Deze schrijvers houden niet op te herhalen "Zo spreekt de Heere, hoort het Woord des Heeren, de Heere sprak tot mij" etc.

Het lijkt me niet mogelijk deze woorden allemaal in twijfel te trekken. Woorden waarin zoveel heiligheid doorklinkt, die zo'n hoge ethiek onderwijzen maar gebaseerd zouden zijn op een leugen. Want niet de Heere zou spreken, maar de schrijver zelf zou dingen hebben bedacht, dat kan ik niet aanvaarden.

\***In het N.T. lezen we soortgelijk:**

-22 keer horen we: "de Schrift zegt" en dan citeert men het O.T., steeds gaat het om het Woord van God.

-Opmerkelijk, soms lezen we: "De Schrift die tevoren zag..." dan lezen we verwijzingen naar Abraham of ook naar de farao, terwijl de schrift helemaal nog niet bestond.

-Jezus tot de farizeeën: "Maar Hij antwoordde en zei tegen hen: Waarom overtreedt ook u het gebod van God door uw overlevering? God heeft immers geboden: Eer uw vader

en moeder, en: Wie vader of moeder vervloekt, moet zeker sterven. Maar u zegt: Wie maar tegen vader of moeder zegt: Het is bestemd als offergave, wat u van mij had kunnen krijgen, en zijn vader en moeder niet zal eren, met hem is het in orde. En zo hebt u door uw overlevering het gebod van God krachteloos gemaakt”.

Ik vind dit een ernstig en waarschuwend woord. De farizeeën hadden hun eigen overtuigingen en inzichten aan Gods Woord gegeven en daarmee waren ze flink afgeweken van de letterlijke tekst. De berisping van de Heere spreekt duidelijke taal.

Sedert de Verlichting heeft de mens ook zijn eigen rede / verstand geplaatst boven de openbaring en zijn rede / verstand heerst nu voor velen over het Woord van God.

### **\*De Prediking van de apostelen**

Prediking van Jezus, Lukas 5:1

“En het gebeurde, toen de menigte op Hem aandrong om het Woord van God te horen, dat Hij bij het meer Gennesaret stond”.

Prediking van Paulus, 1Thessalonicenzen 2:13

“toen u van ons **het gepredikte Woord van God** hebt ontvangen, het ook aangenomen hebt, niet als een mensenwoord, maar (zoals het werkelijk is) als Gods **Woord**, dat ook werkzaam is in u die gelooft”.

Prediking van Filippus, Handelingen 8:14

“Toen de apostelen die in Jeruzalem waren, hoorden dat Samaria **het Woord van God** aangenomen had, stuurden zij Petrus en Johannes naar hen toe”.

Stadhouder Handelingen 13:7

“Hij hoorde bij de stadhouder Sergius Paulus, een verstandig man. Die riep Barnabas en Saulus bij zich en verlangde ernaar **het Woord van God te horen**”.

Deze teksten zijn uit te breiden en laten zien, dat in de vroege kerk het gepredikte woord als het woord van God werd aangenomen. Spoedig begon men deze woorden op te schrijven en deze brieven werden, evenals de gesproken woorden, als woord van God beschouwd.

Dit spreekt ook tegen het DASS van Bultmann, waarmee hij terug wilde naar de oorspronkelijke woorden van Jezus. Wie bepaalt die keuze?

In 1Petrus 1:23, 25 lezen we:

-“u, die opnieuw geboren bent, niet uit vergankelijk, maar uit onvergankelijk zaad, door het levende en eeuwig blijvende **Woord van God**”.

-“Maar **het Woord van de Heere** blijft tot in eeuwigheid. En dit is het Woord dat onder u verkondigd is”.

Paulus in Colossenzen 1:3-6

“Wij danken de God en Vader van onze Heere Jezus Christus altijd wanneer wij voor u bidden, omdat wij gehoord hebben van uw geloof in Christus Jezus en van de liefde die u hebt voor alle heiligen, vanwege de hoop die voor u is weggelegd in de hemelen.

*Hiervan hebt u eerder gehoord door het Woord van de waarheid, namelijk van het Evangelie*".

Hebreeën 4:12

*"Want het Woord van God is levend en krachtig en scherper dan enig tweesnijdend zwaard, en het dringt door tot op de scheiding van ziel en geest, van gewrichten en merg, en het oordeelt de overleggingen en gedachten van het hart"*.

## **Foutloosheid en inspiratie**

Calvijn stelt: "we zijn aan de Schrift dezelfde eerbied schuldig als aan God, omdat zij van Hem afkomstig is". Dat is een gedurfde uitspraak, die deed Calvijn wel vaker, maar heeft hij hier een punt?

Romeinen 4:3 "Want wat zegt de Schrift?".

Galaten 4:30 "Wat zegt de Schrift echter?".

### **Wat is het alternatief?**

De wetenschap of de rede van de mens?

Zover ik weet heeft zelfs de exacte wetenschap haar twijfel over de dingen die altijd als zeker werden beschouwd. Snelheid van het licht en dergelijke.

Maar daarnaast is er veel wetenschap afhankelijk van beschikbaar onderzoek en bronnen. Ook is de wetenschap product van het tijd. Veel van wat 500 jaar geleden wetenschappelijk vaststond is inmiddels al lang achterhaald.

### **De zonde**

Maar er is nog iets anders dat speelt en dat is de beoefenaar van de wetenschap of ook van het Bijbels onderzoek. De mens zelf is het probleem.

We weten dat in heel veel dingen onze achtergrond, onze persoonlijke historie, onze sociale en culturele ontwikkeling meespeelt. Maar wellicht nog ernstiger, we zijn zondige mensen. Ons verstand is nooit iets dat neutraal is, we spreken vaak van objectiviteit, maar wat is dat en vooral, wie is dat? Wie kan foutloos oordelen? Af en toe horen we van wetenschappers hoe zij gefraudeerd hebben met hun promotie en met boeken en artikelen.

Ik blijf liever bij het getuigenis dat de Schrift zelf aanreikt.

\*De Schrijvers van het O.T. bevestigen 3808 keer dat zij de woorden van God overbrengen.

\*De Here Jezus bevestigt voortdurend de waarheid van het O.T.

Johannes 10:35: "De schrift kan niet gebroken worden"

Belangrijk vind ik Johannes 17:17: "Heilig hen door Uw waarheid; Uw woord is de waarheid".

1) *Foutloosheid is niet gelijk aan gelijkvormigheid*

Verschillende schrijvers beschrijven gebeurtenissen vanuit een ander perspectief of met een ander doel. De evangeliën zijn daar een duidelijk voorbeeld van: zij beschrijven alle vier het leven, sterven en de verrijzenis van de Heer, maar hebben uiteenlopende bijzonderheden.

2) *Foutloosheid gaat goed samen met gebruik van beelden en symbolen*

In de Psalmen, maar ook in Hooglied, in de gelijkenissen en zeker in Openbaring vinden we veel van dergelijke beeldspraak. Je moet natuurlijk wel weten te onderscheiden tussen deze vorm van taalgebruik en de letterlijke betekenis.

3) *De Bijbel is geen technisch werkboek*

\*Spreekt de Bijbel b.v. over de hoeken van de aarde: dan geeft ze geen geografische schets van een vierkante platte aarde, maar ze bedoelt wat wij nu zouden noemen: 'het ganse rond van de aarde'.

\*Zo ook wanneer de Psalmist spreekt over 'pilaren' waarop de aarde vaststaat. Dan leren we geen wereldbeeld kennen, we zien geloof dat God alles in Zijn hand heeft.

\*Ook wanneer de Bijbel spreekt over de zon die ondergaat en ijlt naar de andere kant om weer op te komen, dan lezen we geen natuurkunde, maar lezen gewoon hoe wij mensen dingen zien. Wie met dergelijke uitdrukkingen meent de Bijbel te ontcrachten of daar onjuistheden in te zien, doet dat m.i. bewust om Gods Woord te ontkennen.

4) *Er zijn variaties/fouten gemaakt door kopiïsten*

De volledige Bijbel/Tenach bevat ongeveer 280 miljoen letters. Op dat totaal bestaan zo'n 900.000 varianten, waarvan 750.000 onbeduidende verwisselingen zijn van bepaalde letters of lettertekens. Daarbij moeten we stellen dat de meeste van die varianten in slechts enkele handschriften voorkomen. Wie wel eens correctiewerk moet doen, beseft dat dit een buitengewoon positieve score is.

Wat het N.T. betreft: in meer dan 4000 handschriften heeft men tussen 150.000 en 200.000 varianten geteld, waarvan de meesten nauwelijks enige betekenis hebben.

Om een voorbeeld in het Nederlands te geven: Heere met 2 of 3 'e's.

Over dit onderwerp is enorm veel meer te zeggen, maar feitelijk leren we door studie op de handschriften, door het vinden van nieuwe handschriften waarvan de dode zeerollen de bekendste zijn, steeds beter wat de tekst was, is en zijn moet.

Daar gaat het om de zogenaamde lagere bijbelkritiek, daarover straks meer.

Er is geen enkele aanleiding om aan de tekst, zoals we die kennen en gebruiken, te twijfelen.

Mijn broeder en vriend Gert van de Weerd studeert al 35 - 40 jaar enkele uren per dag op de tekst van Gods Woord en vraag hem, zijn antwoord zal overeenkomen met wat ik u heb gezegd.



## **Het innerlijke getuigenis**

Dit is een deel dat met het begrijpen van de boodschap heeft te maken.

Hier gaat het om de bovennatuurlijke hulp van de Heilige Geest die de gelovige in staat stelt de Bijbelse boodschap te begrijpen. Hier zien we ook een scheiding tussen mensen die door Gods geest geleid worden en zij die dat niet worden.

De Heilige Geest helpt ons op twee manieren:

- a) als hulp om te geloven in het Woord van God
- b) als hulp om het Woord van God te begrijpen

\*Zwingli schreef:

*“Ook al ontvangt u het evangelie rechtstreeks van een apostel, u kunt er niet naar handelen als uw hemelse Vader u niet onderricht en u niet door Zijn Geest tot hem trekt....”*

\*Calvijn schreef:

*“Het getuigenis van de Geest is hoger dan het verstand, want,(...) deze woorden zullen de harten van de mensen pas dan volledig rust geven, als zij geleid worden door het innerlijk getuigenis van de Geest(...) De Schrift die haar geloofwaardigheid in zichzelf heeft, mag niet onderworpen worden aan bewijsvoering en redenering, maar zij dankt de volle zekerheid waarmee wij haar behoren te ontvangen aan het getuigenis van de Geest”.*

Paulus schrijft het iets anders in 1Corinthe 2:13-16, maar zeer duidelijk:

*“Van die dingen spreken wij ook, niet met woorden die de menselijke wijsheid ons leert, maar met woorden die de Heilige Geest ons leert, om geestelijke dingen met geestelijke dingen te vergelijken. Maar de natuurlijke mens neemt de dingen van de Geest van God niet aan, want ze zijn dwaasheid voor hem. Hij kan ze ook niet leren kennen, omdat ze geestelijk beoordeeld worden. De geestelijke mens beoordeelt wel alle dingen, zelf echter wordt hij door niemand beoordeeld. Want wie heeft de gedachten van de Heere gekend, dat hij Hem zal onderrichten? Maar wij hebben de gedachten van Christus”.*

In theologische termen uitgedrukt, spreken we van ‘verlichting’. Niet te verwarren met de Verlichting waarvan we eerder spraken en die de rede op de troon zette.

Hier gaat het om de ‘verlichting’ die ons door de Heilige Geest wordt geschonken om Gods Woord te aanvaarden en te begrijpen.

Het gaat ook niet om inspiratie die de schrijvers ontvingen, maar het gaat om dat wat bij de lezer plaatsvindt.

De Joden gaven hun schriftgeleerden gezag om de Tenach uit te leggen, opgetekend in de Talmoed (Mishna en Gemera).

De R.K.K. geeft dit gezag aan de concilies en uiteindelijk aan de paus.  
Veel protestantse kerken hebben hun dogma's vastgelegd in belijdenisgeschriften.

In alle gevallen wordt persoonlijk geloof en persoonlijke verantwoording van de gelovigen afgenomen en bij een andere autoriteit gelegd.

Dat is makkelijk, dan hoef je niet zelf na te denken (dominee zegt het zelf). Ooit was ik in gesprek met pater Leopold Verhagen, hij sprak woorden die me altijd zijn bijgebleven: "onze lieve Heer heeft in Rome iemand neergezet die veel wijzer is dan ik, naar hem moet ik luisteren".

We concluderen het volgende:

Als de Schrift objectief het Woord van God is, maakt God het niet zo maar voor iedereen begrijpelijk.

Israël heeft b.v. de Tenach, iedereen kan die lezen, toch schrijft Jesaja 29:10:

"Want de HEERE heeft over u uitgegoten een geest van diepe slaap. Gesloten heeft Hij uw ogen, de profeten; en uw hoofden, de zieners, heeft Hij omhuld".

De Heere Jezus zegt:

"Alle dingen zijn Mij overgegeven door Mijn Vader; en niemand kent de Zoon dan de Vader, en niemand kent de Vader dan de Zoon, en hij aan wie de Zoon het wil openbaren" (Mattheüs 11:27).

We zien dat bevestigt in Mattheüs 16:17:

"En Jezus antwoordde en zei tegen hem: Zalig bent u, Simon Barjona, want vlees en bloed hebben u dat niet geopenbaard, maar Mijn Vader, Die in de hemelen is".

Zijn we, om Gods Woord te begrijpen en de verlichting te ontvangen, afhankelijk daarvan of God ons aardig vindt en ons voortrekt t.o.v. anderen, die blijkbaar niet zo aardig worden gevonden en daarom geen verlichting ontvangen?

Toen Petrus zijn eigen inzichten uitsprak, was de reactie van Jezus fel:

"En Petrus nam Hem apart en begon Hem te bestraffen; hij zei: God zij U genadig, Heere, dit zal beslist niet met U gebeuren! Maar Hij keerde Zich om en zei tegen Petrus: Ga weg achter Mij, satan! U bent een struikelblok voor Mij, want u bedenkt niet de dingen van God, maar die van de mensen" (Mattheüs 16:22,23).

Wat positiever uitgedrukt vernemen we uit de mond van Jezus:

"En wanneer hij zijn eigen schapen naar buiten gedreven heeft, gaat hij voor hen uit, en de schapen volgen hem, omdat zij zijn stem kennen" (Johannes 10:4).

De Bijbel onderscheidt twee soorten van gelovigen: vleselijke en geestelijke gelovigen:

“opdat de rechtvaardige eis van de wet vervuld zou worden in ons, die niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest” (Romeinen 8:4).

Een gelovige, die steeds meer de Bijbel veronachtzaamt zal in de positie komen weer melk nodig te hebben.

Aan Timotheüs schrijft de apostel:

“Sommigen zijn daarvan afgeweken en hebben zich gewend tot zinloos gepraat. Zij willen leraars van de wet zijn en hebben geen inzicht in wat zij zeggen en evenmin in wat zij zo sterk benadrukken” (1Timotheüs 1:6,7).

Ik vrees dat er vandaag heel wat bijbelleraren, theologen en dominees zijn voor wie dit opgaat. Men zoekt aansluiting bij de cultuur van vandaag, maar raakt daarmee steeds verder los van de cultuur van de Bijbel.

Jesaja 6:9,10 is een ernstige waarschuwing:

“Ga en zeg tegen dit volk: Luister voortdurend, maar u zult het niet begrijpen. Zie voortdurend, maar u zult het niet opmerken. Maak het hart van dit volk vet, en stop hun oren toe, en sluit hun ogen”.

Ook Paulus is helder in 2 Corinthe 4:4 staat het volgende:

“Van hen, de ongelovigen, geldt dat de god van deze eeuw hun gedachten heeft verblind, opdat de verlichting met het Evangelie van de heerlijkheid van Christus, Die het beeld van God is, hen niet zou bestralen”.

**We zien dus dat geloof verlichting geeft, inzicht en begrip van de Schrift. Ongeloof daarentegen bewerkt het tegenover gestelde.**

**Hoe ontvangen je de verlichting?**

- 1) Mediteren op de Schrift (Psalm 119:19-20, 47-48, 97, 148, 173).
- 2) Ons aan het oordeel van de Schrift onderwerpen.
- 3) Direct gehoorzamen (Johannes 7:17)

# III) Getuigenissen

We hebben ons bezig gehouden met de vraag naar de autoriteit van de Schrift. We hebben gezien, dat het inwendige getuigenis van de Schrift haar autoriteit voortdurend bevestigt. Of te wel, de Schrift zelf geeft haar oorsprong en daarmee haar autoriteit duidelijk aan: van God uitgeblazen en ingeademd door de betreffende auteur.

Omdat mensen zondaren zijn en hun leven en denken daardoor ook beschadigd is, zijn zij niet in staat of zelfs gerechtigd de Schrift te toetsen. Zij missen de zuivere gereedschappen daartoe. Aan hen die Gods Woord geloven, wordt verlichting gegeven om dit woord ook werkelijk te begrijpen.

Zijn er dan geen toetsstenen waaruit de betrouwbaarheid van Gods woord naar voren komt? Die zijn er zeker, dan wijs ik op de betrouwbaarheid van de profetieën, zeg maar de eerste getuigenissen voor ons vandaag.

Er zijn volgens telling meer dan 300 profetieën met betrekking tot de Heere Jezus die in Zijn eerste komst naar de aarde werden vervuld. Ik heb hier een lijstje van 30 stuks:

	<b>Profetieën</b>	<b>Vindplaats in Oude Testament</b>	<b>Wat zegt het Nieuwe Testament over Jezus?</b>
1	Hij zou geboren worden in Bethlehem.	<a href="#"><u>Micha 5:1</u></a>	<a href="#"><u>Mattheüs 2:1</u></a> <a href="#"><u>Lukas 2:4-6</u></a>
2	Hij zou geboren worden uit een maagd.	<a href="#"><u>Jesaja 7:14</u></a>	<a href="#"><u>Mattheüs 1:22-23</u></a> <a href="#"><u>Lukas 1:27-31</u></a>
3	Hij zou komen uit de lijn van Abraham, Izaak, Jakob en Juda.	<a href="#"><u>Genesis 12:3</u></a> <a href="#"><u>Genesis 17:19</u></a> <a href="#"><u>Numeri 24:17</u></a> <a href="#"><u>Genesis 49:10</u></a>	<a href="#"><u>Mattheüs 1:1</u></a> <a href="#"><u>Lukas 3:34</u></a> <a href="#"><u>Mattheüs 1:2</u></a> <a href="#"><u>Lukas 3:33</u></a>
4	Hij zou Immanuel worden genoemd.	<a href="#"><u>Jesaja 7:14</u></a>	<a href="#"><u>Mattheüs 1:23</u></a>
5	Hij zou in Egypte verblijven.	<a href="#"><u>Hosea 11:1</u></a>	<a href="#"><u>Mattheüs 2:14-15</u></a>
6	In Zijn geboorteplaats zou een bloedbad plaatsvinden waarbij kinderen werden gedood.	<a href="#"><u>Jeremia 31:15</u></a>	<a href="#"><u>Mattheüs 2:16-18</u></a>
7	Hij zou door zijn eigen mensen worden afgewezen.	<a href="#"><u>Jesaja 53:3</u></a>	<a href="#"><u>Johannes 1:11</u></a> <a href="#"><u>Johannes 7:5</u></a>
8	Hij zou een profeet zijn.	<a href="#"><u>Deuteronomium 18:15</u></a>	<a href="#"><u>Handelingen 3:20-22</u></a>

9	Hij zou een Nazarener worden genoemd ('netzer': Scheut/Spruit, waarvan het woord 'Nazareth' is afgeleid).	<u>Jesaja 11:1</u> <u>Jesaja 60:21</u>	<u>Mattheüs 2:23</u>
10	Hij zou licht brengen naar het land van Israël.	<u>Jesaja 8:23</u> <u>Jesaja 9:1</u>	<u>Mattheüs 4:13-16</u>
11	Hij zou spreken in gelijkenissen.	<u>Jesaja 6:9-10</u>	<u>Mattheüs 13:10-15, 34-35</u>
12	Hij zou worden gestuurd om de gebrokenen en gebondenen te genezen.	<u>Jesaja 61:1</u>	<u>Lukas 4:18-19</u>
13	Hij zou Koning worden genoemd en op een ezelsveulen Jeruzalem binnenrijden.	<u>Zacharia 9:9</u>	<u>Mattheüs 27:37</u>
14	Hij zou door de kleine kinderen worden geprezen.	<u>Psalm 8:3</u>	<u>Mattheüs 21:16</u>
15	Hij zou verraden worden.	<u>Psalm 41:10</u>	<u>Lukas 22:47-48</u> <u>Mattheüs 26:14-16</u>
16	Het geld (30 zilverlingen) waarvoor Hij werd verraden zou gebruikt worden om een pottenbakkersveld te kopen.	<u>Zacharia 11:12-13</u>	<u>Mattheüs 27:9-10</u>
17	Hij zou zwijgen voor Zijn aanklagers.	<u>Jesaja 53:7</u>	<u>Markus 15:4-5</u>
18	Hij zou worden bespuwd en geslagen.	<u>Jesaja 50:6</u>	<u>Mattheüs 26:67</u>
19	Hij zou zonder oorzaak worden gehaat.	<u>Psalm 35:19</u> <u>Psalm 69:5</u>	<u>Johannes 15:24-25</u>
20	Hij zou met misdadigers worden gekruisigd.	<u>Jesaja 53:12</u>	<u>Mattheüs 27:38</u> <u>Markus 15:27-28</u>
21	Hij zou edik te drinken krijgen.	<u>Psalm 69:22</u>	<u>Mattheüs 27:34</u> <u>Johannes 19:28-30</u>
22	Zijn handen, voeten en zij zouden doorboord worden.	<u>Psalm 22:17</u> <u>Zacharia 12:10</u>	<u>Johannes 19:34</u> <u>Johannes 20:25</u>
23	Hij zou worden bespot en belachelijk gemaakt.	<u>Psalm 22:7-8</u>	<u>Lukas 23:35</u>
24	Zijn kledingstukken zouden worden verloot.	<u>Psalm 22:19</u>	<u>Lukas 23:34</u> <u>Mattheüs 27:35</u>
25	Zijn beenderen zouden niet worden gebroken.	<u>Psalm 34:21</u>	<u>Johannes 19:33, 36</u>
26	Hij zou door God worden verlaten.	<u>Psalm 22:2</u>	<u>Mattheüs 27:46</u>

27	Hij zou bij de rijken begraven worden.	<u>Jesaja 53:9</u>	<u>Mattheüs 27:57-60</u>
28	Hij zou uit de dood opstaan.	<u>Psalm 16:10</u> <u>Psalm 49:16</u>	<u>Mattheüs 28:6</u> <u>Handelingen 2:24, 31</u>
29	Hij zou naar de hemel opvaren en zitten aan Gods rechterhand.	<u>Psalm 68:19</u> <u>Psalm 110:1</u>	<u>Markus 16:19</u> <u>Lukas 24:51</u> <u>Mattheüs 22:44</u>
30	Hij zou een offer voor de zonde zijn, de ongerechtigheden dragen.	<u>Jesaja 53:5, 10-12</u>	<u>Romeinen 5:6-8</u>

Laat hier een kansberekening op los, dan is de onwaarschijnlijkheid dat dit gebeuren kan denk ik nul. Maar voor de Heere is niets onmogelijk.

Dr. Rogier Liebi heeft een prachtig boek geschreven over vervulde profetieën, de titel luidt:

Leben wir wirklicht in der Endzeit?  
180 erfüllte Prophezeiungen

De nauwgezetheid van de profetieën en hun vervulling alleen al moet ons erbij bepalen dat de Bijbel werkelijke bovennatuurlijk is en absolute autoriteit bezit.

Al die vervulde profetieën laten ons zien, dat het profetische woord betrouwbaar is. Profetie is feitelijk geschiedenis die van te voren werd geschreven.

Zet dit af tegen een profeet uit de wereld, Nostradamus b.v., hij komt niet in de buurt, nog afgezien van het occulte gehalte. Hij noemt zichzelf een mens van tegenstellingen. Iets wat we van de Bijbelse profeten, van Jezus en van de apostelen nooit horen.

## **Hoe zag Jezus de autoriteit van de Schrift?**

1) Jezus is gekomen om de Schrift te vervullen (Mattheüs 5:17).

Realiseren we ons wat dit zegt over de autoriteit van de Schrift? De radicale onderwerping aan de Schrift zien we b.v. bij Zijn arrestatie, Petrus heft het zwaard, dan reageert Jezus:

*“Doe uw zwaard terug op zijn plaats, want allen die naar het zwaard grijpen, zullen door het zwaard omkomen. Hoe zouden anders de Schriften vervuld worden, die zeggen dat het zo geschieden moet?”* (Mattheüs 26:52,53).

Alleen al in Mattheüs zijn zeker 30! schriftplaatsen, die vervulling zijn van O.T.-ische profetieën. Wanneer Jezus komt om de Schrift te vervullen, dan moet die Schrift toch betrouwbaar zijn.

## 2. De praktische houding van de Heer ten opzichte van de Schrift.

Johannes 10:35 geeft een mooi getuigenis:

“en de Schrift niet van kracht beroofd kan worden”

De Schrift heeft een eeuwige geldigheidsduur:

“Want, voorwaar, Ik zeg u: Totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet één jota of één tittel van de Wet voorbijgaan, totdat het alles geschied is”

(Mattheüs 5:18).

In Mattheüs 15:4 citeert Jezus het O.T., maar Hij zegt dan:

“God heeft immers geboden: Eer uw vader en moeder, en: Wie vader of moeder verolocht, moet zeker sterven”.

\*Jezus legt nadruk op het belang van elk woord van de Schrift (Lk. 16:17; 18:31).

\*Jezus plaatst de tekst van de Schrift op hetzelfde niveau als Zijn eigen woorden (Mattheüs 24:35).

\*Jezus argumenteert voortdurend vanuit de Schrift:

-Verleiding Satan (Mattheüs 4:4,7)

-Gesprekken met Joden, “Hebt gij niet gelezen....”

-Zijn onderwijs aan de discipelen (Lukas 4:16-21; 10:26; Mattheüs 5:17)

-Aan het kruis, Psalm 22:2; 69:22; Johannes 19:28)

-Na de opstanding, Emmaüsgangers (Lukas 24:27,44,46)

## 3. Jezus bevestigt de verhalen uit de Schrift

\*schepping eerste echtpaar (Mattheüs 19:4,5)

\*moord op Abel (Lukas 11:51)

\*Noach en de ark (Mattheüs 24:37)

\*Abraham (Johannes 8:56), enz.

## 4. Genoegzaamheid van de Schrift, Rijke man en arme Lazarus. (Lk. 16:29)

“Abraham zei tegen hem: Zij hebben Mozes en de profeten. Laten zij naar hen luisteren”.

## 5. Dwaling komt voort uit veronachtzaming van de Schrift (Marcus 12:24,27)

“En Jezus antwoordde hun: Dwaalt u niet daardoor, dat u de Schriften niet kent en ook niet de kracht van God?”.

## **Hoe zagen de apostelen de autoriteit van de Schrift?**

Dit komt al een beetje dichterbij onze situatie, apostelen zijn net als wij Nieuw Testamentische gelovigen. Het boek Handelingen der apostelen is een goede leidraad om te toetsen hoe de apostelen de Schrift, het O.T., zagen.

- Hand. 1:16 *“Mannenbroeders, dit Schriftwoord moest vervuld worden dat de Heilige Geest bij monde van David van tevoren gesproken heeft over Judas, die gids geweest is voor hen die Jezus gevangennamen”.*
- Hand. 3:22 *“Want Mozes heeft tegen de vaders gezegd: De Heere, uw God, zal voor u een Profeet laten opstaan uit uw broeders, zoals ik; naar Hem moet u luisteren in alles wat Hij tot u zal spreken”.*
- Hand. 7:2-50 Bijna een volledige opsomming van de gebeurtenissen in het O.T. en beschouwt ze als historisch.
- Hand. 13:16-41 Paulus verwijst naar verkiezing van Israël, de uittocht, de woestijn, de Richteren, David, belofte Messias etc.

Alle grote toespraken in het boek Handelingen zijn bijna volledig opgebouwd uit citaten uit het O.T. Opmerkelijk is ook dat Paulus zelfs tegen Festus en Koning Agrippa zegt in Handelingen 26:27:

*“Geloof u, koning Agrippa, de Profeten? Ik weet dat u ze gelooft”.*

Zo kunnen we doorgaan met Petrus, Jacobus, de brief aan de Hebreëen. We lezen voortdurend een eensgezind getuigenis t.o.v. de Schrift en men onderwierp zich zonder enig voorbehoud aan haar gezag.

Voor hen is de Bijbel geen boek vol sagen en mythen die we uit de Bijbel moeten lospeuteren om dan het zogenaamde ware evangelie te vinden, geen entmythologisering.

De vroege kerk wist dat het Woord van God het zwaard des Geestes is.

Efeze 6:17: *“En neem de helm van de zaligheid en het zwaard van de Geest, dat is Gods Woord”.*

Hebreëen 4:12 *“Want het Woord van God is levend en krachtig en scherper dan enig tweesnijdend zwaard, en het dringt door tot op de scheiding van ziel en geest, van gewrichten en merg, en het oordeelt de overleggingen en gedachten van het hart”.*

## **Hoe zagen de kerkvaders de autoriteit van de Schrift?**

Kerkvaders zijn de mannen die de kerk in de eerste eeuwen hebben gevormd en haar onderwijs hebben bepaald.

Clemens Alexandrinus (150-215) komt van de zgn. Alexandrijnse school. Hij schreef in navolging van de Heere, dat er geen titel of jota van de tekst mag worden afgedaan.

Gregorius van Nazianze (329-389), de grondlegger van de drie-eenheid, hij schreef: ‘zelfs de kleine regels in de Schrift zijn te danken aan de minutieuze zorg van de



Heilige Geest, zodat we nauwkeurig acht moeten slaan op de geringste nuances in de betekenis’.

*Augustinus van Hippo (354-430) ‘De gehele Heilige Schrift is geschreven door de vingers van God, dat wil zeggen door de Heilige Geest die de mannen Gods vervulde....Ik lees de Schrift als ware zij geschreven met het bloed van Christus....wij putten ons geloof enkel uit de Schrift en deze enige bron bevestigt ons geloof....Ik wil niet dat men wat dan ook bewijst door menselijke documenten, maar door de woorden van God’.*

## **Hoe zagen de hervormers de autoriteit van de Schrift?**

De Hervorming was, dat weet u natuurlijk, een reactie op de ontwikkeling die de kerk van Rome had gemaakt. Daar waren traditie en allerlei menselijke, en vooral onbijbels gedachtegoed gaan heersen over de Schrift. De Schrift werd zelfs van de mensen weggehouden en verboden. De reden was duidelijk, het lezen van en studeren op de Schrift zou de gelovigen laten zien dat de leer van de kerk ver afgeweken was van wat de Schrift ons te zeggen heeft.

**Maarten Luther (1483-1546)** *‘Het Woord van God is de grondslag voor de geloofsartikelen, daarbuiten is er geen andere, zelfs geen engel’.* Ook schrijft hij: *‘de prediker moet enkel het Woord van God verkondigen, want de Bijbel is het Schriftwoord van de Geest’*

Verder getuigt Luther: *‘ik heb geleerd dat deze leer (de onfeilbaarheid) alleen toe te schrijven is aan de canonieke boeken, zodat ik vol vertrouwen geloof dat geen van de schrijvers van deze boeken vergissingen heeft gemaakt’.*

**Huldrych Zwingli (1484-1531)** *‘wij hebben al een onpartijdige en onfeilbare rechter. Die hebben wij in de Heilige Schrift, die niet kan liegen noch zich vergissen’*

**Johannes Calvijn (1509-1564)** *‘....bijgevolg hebben wij nu de Schrift als het enige waarin het God behaagd heeft Zijn waarheid vast te leggen ter eeuwige nagedachtenis.....zij heeft voor de gelovige hetzelfde gezag als de stem uit Gods eigen mond vernomen’.*

We zouden dit kunnen aanvullen met de belangrijkste geloofsbelijdenissen en mannen van naam als Charles Spurgeon, William Carey, Billy Graham.

## **Verzet tegen de autoriteit van de Schrift?**

Het woord ‘kritiek’ komt van het Grieks ‘krinein’, dat betekent oordelen en heeft als doel om van dat wat geoordeeld wordt de waarheid of de echtheid vast te stellen.

In de theologie zijn er twee soorten van Bijbelkritiek, de lagere en de hogere.

**De lagere bijbelkritiek:** Deze houdt zich bezig met de tekst van de Schrift. Er zijn heel veel handschriften, die door wetenschappers bij elkaar zijn gebracht en met een zogenaamd kritische apparaat kunnen theologen en predikanten de verschillen zien die er soms tussen handschriften zijn gekomen. Op die manier kunnen we de oorspronkelijk tekst het dichtst benaderen.

**De hogere bijbelkritiek:** Deze doet onderzoek naar de boodschap van de Schrift. Zij onderzoekt de stijl, de verbanden en het tijdperk waarin geschreven werd, en houdt zich zo met de inhoud van de Schrift bezig.

In de achttiende eeuw ontstond het rationalisme waaruit het godsdienstig liberalisme, de vrijzinnigheid, voortkwam. Onder invloed van de evolutie theorie begon men te trekken aan het Bijbelse verslag van de schepping. En zo zag men steeds meer mythen en fabels in de Bijbel. De boeken van Mozes konden niet van hem zijn, die werden tot een verzameling van fragmenten door allerlei mensen en redacteuren samengesteld.

Na de Thora, de eerste vijf Bijbelboeken, kwamen ook de andere boeken onder het scalpeermes van de liberale theologie te liggen. Het boek Jesaja b.v werd in drie grote delen geknipt: Jesaja, deuterio-Jesaja en trito-Jesaja. Deze laatste werd weer tot een samenstelling van tenminste 12 andere auteurs gemaakt. De geleerde heren zijn het ook niet altijd met elkaar eens en daardoor wordt het nog lastiger de 'waarheid' te vinden.

Ook het N.T. moest eraan geloven. De evangelisten gebruikten elkaars boeken en daarnaast waren er nog boeken/brieven/fragmenten die we niet kennen, dat werd allemaal verwerkt tot de vier evangeliën die we nu kennen. Uiteraard weer bewerkt door redacteuren.

De brieven van Paulus worden in toenemende mate aan hem ontzegd en als eerste sneuvelden de brieven aan Timotheüs en Titus.

Al deze dingen liggen op de weg van loslaten van inspiratie en gezag van de Schrift.

Wat we zien is dat de mens is gaan oordelen (kritein) over Gods Woord en dat de mens gaat bepalen wat wel of niet authentiek is. Resultaat: zoveel mensen zoveel zinnen, of beter zoveel theologen zoveel zinnen.

Barth is een bekend voorbeeld, maar ik citeer **Emile Brunner**. In mijn studie heb ik zijn 3 delige dogmatiek moeten bestuderen. Hij schrijft:

*'ik ben zelf aanhanger van een nogal radicale school van bijbelkritiek die, bijvoorbeeld het Evangelie van Johannes niet als een historische bron aanvaardt en die legenden vindt in vele delen van de synoptische evangeliën'.*

Brunner schrijft ook:

*'Degene die beweert, dat het Nieuwe Testament ons een waarlijk samenhangend verhaal van de opstanding geeft, is of onwetend, of niet eerlijk'.*

Brunner valt dus zelfs het hart van het evangelie aan.

Weet u, het net als bij een dijkdoorbraak: het begint met een beetje doorsijpelen, tot het moment komt dat er geen houden meer aan is. Zo is het met moderne theologie geworden. De hogere bijbelkritiek heeft voor een dijkdoorbraak gezorgd.

Dat alles stuiterde richting **Harminus Martinus (Harry) Kuitert (1924-2017)**

Het geloof vatte hij samen:

*'Het geloof heeft een 'antropologisch vloertje'. Geloven is mensenwerk, met alle beperkingen en vergissingen die het spreken erover en de overlevering daarvan aankleven.*

(Dat Harry Kuitert zelf mens is met lek en gebrek en daardoor dit gemankeerde werk levert is hem blijkbaar ontgaan)

*'Daarom – en dat is twee – is geloven niet het voor waar aannemen van aan- en overgeleverde leerstellingen, maar behelst het de opdracht om geloofsuitspraken als 'zoekontwerp' te zien en zelf te speuren naar wat geloofwaardig is en wat niet (meer).*

Het derde uitgangspunt ligt in het verlengde daarvan en werd Kuiterts bekendste oneliner:

*'Alle spreken over Boven komt van beneden, ook het spreken dat beweert van Boven te komen'.*

Het leidde hem uiteindelijk tot de slotsom dat het geloof, inclusief het geloof in een god, *'van verbeelding' is, gecreëerd door de mens die aldus zin probeert te geven aan een chaotisch en ten diepste zinloos bestaan.*

Een belangrijke en alleszeggende uitspraak is:

*'Elke godsdienst is een erfenis uit de tijd van de religieuze mythe. Ben je eenmaal zover dat je de christelijke religie ziet als een product van verbeelding, dan kun je er veel gemakkelijker mee spelen. Het slechtste is als we er waarheid van maken'.*

Je moet als mens dus op zoek en als mens bepalen wat waar is en wat niet waar is, en dan nog is dat jouw waarheid en dat hoeft niet de waarheid van een ander te zijn. Dat maakt waarheid relatief en subjectief, terwijl waarheid naar mijn mening juist objectief en algemeen geldend is.

Ziet u een verkeersbord, dat zegt dat u maximaal 80 mag rijden, dan is dat een absolute en nooit een relatieve waarheid. Houdt de agent je staande, dan kom je er nooit mee weg.

Door velen wordt **Dietrich Bonhoeffer** zeer gewaardeerd. Zijn verzet tegen de Nazi's was inderdaad indrukwekkend, hoewel je ook kunt zeggen dat zijn eigen koppigheid zijn ondergang werd. Dit heeft hem echter wel een positieve reputatie gegeven, maar wat geloofde hij, of beter wat geloofde hij niet?

- Hij ontkent de volledige Goddelijke inspiratie van de Schrift;
- Hij stelde vraagtekens bij de maagdelijke geboorte van Jezus Christus;
- Hij ontkende de goddelijkheid van Christus, als ook Zijn zondeloosheid als mens;
- Hij stelde dat Christus niet daadwerkelijk was opgestaan uit de dood;
- Hij stelde dat Christus NIET de enige weg tot God is;
- Hij was een evolutionist;
- Hij stelde dat redding geen individuele of persoonlijke zaak was, maar een sacramentele (via doop en lidmaatschap van kerk).

**Paul Tillich** wordt gezien als een wegbereider van de ontkerkelijking, die het christelijk geloof ondermijnde.

Het was deze Tillich, die samen met Bonhoeffer Paul Robinson heeft geïnspireerd tot zijn boek en bestseller 'honest to God', in het Nederlands verschenen onder de titel 'eerlijk voor God'.

Daar komt naar voren dat men niet meer kan geloven in een God 'ergens daarboven', of 'daarbuiten' tot Wie men zich richt als tot een oude grootvader van de hemel.

**Friedrich Wilhelm Nietzsche (1844-1900)** kwam tot de meest radicale uitspraak: 'God is dood': hij bedoelde God is vervangen door 'wetenschap'. Later werd Nietzsche een verdwaasde oude man die riep: 'Mütti, Mütti Ich bin dumm' en ongeveer met die woorden is hij gestorven, Kompleet gek en gedesoriënteerd. Mogelijk leed hij aan Syfilis, anderen houden het op een hersentumor.

**Nietzsche verving God dus door wetenschap, dat is vandaag vrij algemeen.**

De wetenschap is tegenwoordig einde van alle tegenspraak.

De wetenschap heeft vindingen gedaan, die voor waar worden gehouden. Zijn de ontdekkingen van de wetenschap strijdig met Gods Woord, dan is de wetenschap de winnaar in de kritische momenten.

Daarmee, begrijp dat goed, heeft de mens die wetenschap bedrijft zich boven de Bijbel en God geplaatst en velen, niet wetenschappers, zijn blindelings meegegaan.

Wat leren we hier van de Schrift? Jesaja 47:10

*“Want u hebt op uw slechtheid vertrouwd.  
U hebt gezegd: Niemand ziet mij.  
Uw wijsheid, uw wetenschap,  
die heeft u afvallig gemaakt.  
U zei in uw hart:  
Ik ben het, en niemand anders dan ik”.*

**Dat is exact wat de duivel ons als snoepje heeft voorgehouden, in Genesis 3:5**

*“Maar God weet, dat op de dag dat u daarvan eet, uw ogen geopend zullen worden en dat u als God zult zijn, goed en kwaad kennend”.*

Wie bepaalt wat goed of kwaad is?

De mens? Er wordt niet meer naar God gevraagd.

Er wordt niet meer naar de Bijbel geluisterd. Met de woorden en de oordelen van de Bijbel kun je vandaag immers niet meer aankomen. Dat was een andere tijd, mensen waren primitief, onwetend. Wij hebben ons ontwikkeld. Kijk waartoe we in staat zijn, onze vliegtuigen, computers, satellieten, onze medische inzichten.

Vandaag weten we meer en vooral beter.

Wie boven alles verheven meent te weten wat goed en kwaad is, heeft zich tenminste op gelijke positie van God gemanoeuvreed. Gij zult als God zijn.

Vraag mij of de Bijbel gezag heeft, dan zeg ik absoluut.

Geldt dat gezag op alle punten die in de Bijbel worden genoemd? Zeker!

**Vandaag is er geen God meer, tenminste, God is dood verklaard. Hij is aan de kant geschoven, we hebben onze wetenschap.**

Wie de Bijbel kent en gelooft, beseft wat er is gebeurd. In Romeinen 1:18-25 lezen we:

*“18 Want de toorn van God wordt geopenbaard vanuit de hemel over alle goddeloosheid en ongerechtigheid van de mensen, die de waarheid in ongerechtigheid onderdrukken,*

*19 omdat wat van God gekend kan worden, hun bekend is. God Zelf heeft het hun immers geopenbaard.*

*20 Want de dingen van Hem die onzichtbaar zijn, worden sinds de schepping van de wereld uit Zijn werken gekend en doorzien, namelijk én Zijn eeuwige kracht én Zijn Goddelijkheid, zodat zij niet te verontschuldigen zijn.*

*21 Want zij hebben, hoewel zij God kennen, Hem niet als God verheerlijkt of gedankt, maar zij zijn verdwaasd in hun overwegingen en hun onverstandig hart is verduisterd.*

*22 Terwijl zij zich uitgaven voor wijzen, zijn zij dwaas geworden,*

23 en hebben zij de heerlijkheid van de onvergankelijke God vervangen door een beeld dat lijkt op een vergankelijk mens, op vogels en op viervoetige en kruipende dieren.  
24 Daarom ook heeft God hen in de begeerten van hun hart overgegeven aan de onreinheid om hun lichamen onder elkaar te onteren.  
25 Zij hebben de waarheid van God vervangen door de leugen, en het schepsel vereerd en gediend boven de Schepper, Die te prijzen is tot in eeuwigheid. Amen”.

Wij willen vasthouden aan hetgeen ons in de Bijbel wordt onderwezen en waartoe Paulus ons oproept of ook voor waarschuwt in Galaten 1:5-9

“Ik verwonder mij erover dat u zich zo snel afwendt van Hem Die u in de genade van Christus geroepen heeft, naar een ander evangelie, terwijl er geen ander is; al zijn er ook sommigen die u in verwarring brengen en het Evangelie van Christus willen verdraaien.  
Maar zelfs als wij, of een engel uit de hemel, u een evangelie zouden verkondigen, anders dan wat wij u verkondigd hebben, die zij vervloekt.  
Zoals wij al eerder gezegd hebben, zo zeg ik ook nu weer: Als iemand u een evangelie verkondigt anders dan wat u ontvangen hebt, die zij vervloekt”.

Ik wil afronden met opnieuw een citaat van Paulus, Romeinen 15:4

“Want alles wat eertijds geschreven is, is tot onze onderwijzing eerder geschreven, opdat wij in de weg van volharding en vertroosting door de Schriften de hoop zouden behouden”.